FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 23 augusti 2016

# 656/2016

## Statsrådets förordning
### om ersättande av skador som drabbat renhushållningen

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om ersättande av skador som drabbat renhushållningen (987/2011):

1 §

*Naturkatastrofer och andra katastrofer*

Naturkatastrofer och andra katastrofer enligt 3 § i lagen om ersättande av skador som drabbat renhushållningen (987/2011), nedan *katastrof*, kan godtas som grund för en ersättning, om

1) snötäckets djup, tillfrysningen av snötäckets undre del eller snöns täthet eller hårdhet på renarnas vanliga vinterbetesområde har varit klart exceptionella och oförutsägbara under minst fyra månader och väsentligen försvagat renarnas tillgång till föda,

2) temperaturen under tiden mellan den 15 april och den 1 november avviker från medelvärdet för motsvarande period under de föregående 10 åren på ett sådant sätt att det i betydande grad orsakar skada för växtförhållandena för de växter som renar äter,

3) det i regnförhållandena under tiden mellan den 15 april och den 1 november sker sådana väsentliga förändringar jämfört med medelvärdet för de föregående 10 åren som medför vattendränkta marker, förändringar i växttäckena eller störningar i den vanliga betesrotationen på grund av väta eller någon annan motsvarande orsak som hindrar renarnas betesgång på deras vanliga sommarbetesmarker eller i väsentlig grad inverkar på tillgången till eller kvaliteten på födan på vinterbetesmarkerna,

4) renbetesmarker har förstörts eller på ett betydande sätt försvagats av en svamp-, mögel- eller rostsjukdom eller någon annan växtsjukdom eller en allmän höstmätare eller någon annan skadeinsekt, som spridit sig i omfattande grad till en näringsväxt som är av betydelse för renarna, eller

5) en sjukdom som orsakas av ett sällsynt virus, en sällsynt bakterie eller motsvarande har spridit sig till renarna och lett till att de i stor omfattning dött eller insjuknat allvarligt.

En förutsättning för att en skada ska ersättas är att det att förhållandena förändrats på det sätt som avses i 1 mom. har betydande negativa konsekvenser. Som katastrof betraktas emellertid inte sådana skadeverkningar som orsakats av de förändringar i förhållandena som avses i 1 mom. när det gäller ett renbeteslag som under flera år före skadefallet har överskridit det största tillåtna antal livrenar som jord- och skogsbruksministeriet bestämt med stöd av 21 § 1 mom. i renskötsellagen (848/1990).

Den katastrof som orsakat en skada som ska ersättas måste förekomma inom ett vidsträckt område som hör till minst två renbeteslag. Katastrofen kan dock förekomma inom endast ett renbeteslags område om den gäller ett vidsträckt område och ett stort antal renar. Katastrofen ska orsaka eller hota att orsaka en skada för vars förebyggande det krävs exceptionell utfodring av eller andra åtgärder för

1) minst 20 procent av de renar som hör till respektive renbeteslag inom området, eller
2) över 50 procent av de renar som tillhör sådana renägare som äger minst 20 procent av renbeteslagets renar.

2 §

*Utredning av en katastrof*

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar att vidta åtgärder för att utreda en katastrof när ministeriet fått uppgifter från Renbeteslagsföreningen, ett renbeteslag, minst fem renägare från samma renbeteslag eller Naturresursinstitutet om sådana förändringar i förhållandena som av grundad anledning kan misstänkas orsaka skador enligt lagen om ersättande av skador som drabbat renhushållningen.

Jord- och skogsbruksministeriet ska först ge Naturresursinstitutet i uppdrag att utreda katastrofen, vid behov i samarbete med Livsmedelssäkerhetsverket. Utredningen görs som en del av de utredningar som institutet och verket enligt resultatstyrningsavtalet förbinder sig att göra för ministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet ersätter institutet och verket för kostnaderna för utredningen separat endast om kostnaderna för undersökningen på grund av undersökningstidpunkten eller av någon annan motsvarande motiverad orsak inte kan beaktas som en del av de undersökningar som ingår i resultatavtalet. Ersättningen betalas då ur medel i gårdsbrukets utvecklingsfond.

Jord- och skogsbruksministeriet ska besluta om inledande av en utredning inom två veckor efter det att ministeriet fått kännedom om sådana förändringar i förhållandena som kan visa sig vara eller bli en katastrof. Ett separat beslut om inledande av en utredning behöver emellertid inte fattas, om Livsmedelssäkerhetsverket med stöd av 16 § 2 mom. i lagen om djursjukdomar (441/2013) till jord- och skogsbruksministeriet har anmält att en djursjukdom som ska bekämpas eller en ny, allvarlig djursjukdom förekommer hos renarna. I sådana fall ska Naturresursinstitutet omedelbart i samarbete med Livsmedelssäkerhetsverket bedöma huruvida förekomsten av djursjukdomen eventuellt kan bli en katastrof samt katastrofens omfattning och konsekvenser.

Naturresursinstitutet ska lämna en redogörelse till jord- och skogsbruksministeriet inom fyra veckor efter det att institutet fått kännedom om jord- och skogsbruksministeriets beslut. Om utarbetande av redogörelsen emellertid förutsätter sådana terräng- eller laboratorieundersökningar som inte är möjliga att genomföra inom den utsatta tiden, eller om någon annan grundad anledning uppkommer, får institutet överskrida tidsfristen, dock med högst fyra månader.

Om Naturresursinstitutet anser att undersökningen kräver att sakkunskap hos ett forskningsinstitut inom en annan bransch utnyttjas, ska Naturresursinstitutet meddela jord- och skogsbruksministeriet detta så snart som möjligt efter att det fått uppgiften och samtidigt lägga fram ett förslag om vilket forskningsinstitut uppgiften lämpar sig för. Jord- och skogsbruksministeriet ska då, efter att ha säkerställt den finansiering som behövs för undersökningen, se till att ärendet förs till statsrådet för avgörande eller att den utredning eller undersökning som behövs skaffas från ett privat forskningsinstitut.

3 §

*Förfarande för konstaterande av en katastrof*

För konstaterande av en katastrof kan man använda
1) terräng- och fältstudier,
2) stickprovsundersökningar och satellitundersökningar som är baserade på geografisk information,
3) Meteorologiska institutets och Finlands miljöcentrals mätningar och observationer om väderleks- och snöförhållanden,

4) mätningar, observationer och prover, inbegripet analys av dessa, som gäller renar eller som Livsmedelssäkerhetsverket eller något annat forskningsinstitut utför på parasiter och sjukdomsalstrare som förekommer hos renar, eller

5) andra metoder som i fråga om sin tillförlitlighet kan jämföras med de undersökningar som avses i 1—4 punkten.

Objekt för en undersökning kan vara förändringar i väderleks- och snöförhållandena, i vegetationen och i biota samt förändringarnas konsekvenser för renarnas antal och hälsotillstånd, antalet födda renkalvar samt renarnas kondition och beteende.

I en redogörelse om konstaterande av en katastrof ska åtminstone följande fakta presenteras:

1) vilket område som berörs av katastrofen,

2) vad som orsakar katastrofen och verkningssätten,

3) vilka skador katastrofen orsakar renskötseln och katastrofens betydelse för näringen, samt

4) hur katastrofen och dess konsekvenser har konstaterats.

4 §

*Information om katastrofen*

Landsbygdsnäringsmyndigheterna i renskötselområdet enligt 2 § i renskötsellagen ska informeras om statsrådets beslut om en konstaterad katastrof.

Landsbygdsnäringsmyndigheterna ska se till att de vid behov har tillräckliga möjligheter att bedöma skadorna.

5 §

*Bedömning av skadans omfattning*

Om inte närings-, trafik- och miljöcentralen har avstått från bedömningen av en skada, ska kommunens landsbygdsnäringsmyndighet utan dröjsmål efter att har hört Renbeteslagsföreningen till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland lämna en uppskattning av antalet renar som dött eller insjuknat på grund av katastrofen, de åtgärder som vidtagits, antalet renägare som lidit skada och skadornas omfattning. Uppskattningen ska utgå från det genomsnittliga antalet renar som under de tre åren före skadeåret tillhört renhushållningsidkare som permanent bor i kommunen och beloppet av de inkomster som renhushållningsidkarna fått av renhushållningen samt beloppet av utgifterna inom renhushållningen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland kan vid behov be kommunens landsbygdsnäringsmyndighet komplettera uppskattningen.

6 §

*Skada som ersätts*

En renhushållningsidkare kan få ersättning för

1) nödvändiga kostnader för extrautfodring som avsevärt överstiger kostnaderna för vanlig extrautfodring,

2) döda renar,

3) sjuka renar och renar som väger betydligt mindre än normal slaktvikt eller vars kött annars är av sådan kvalitet att det inte längre kan användas som människoföda,

4) betydande minskning i antalet födda renkalvar,

5) avsevärt större läkemedels- och veterinärkostnader än vanligt för en sjuk ren,

6) transport av en sjuk ren som blivit kvar i terrängen,

7) bortskaffande av en död ren,

8) foder och arbetsredskap som förorenats så att de inte längre kan användas, samt

9) sådan inkomstförlust till följd av förlust av renar som inte ska ersättas med stöd av 2—4 punkten.

Ett renbeteslag kan få ersättning för

1) en kostnad eller förlust som avses i 1 mom. 1—8 punkten för vilken ersättning inte betalas till renhushållningsidkaren,

2) sanering eller annat iståndsättande av förorenad betesmark eller betesmark som annars blivit olämplig för bete,

3) betesmark som blivit olämplig för bete antingen permanent eller för åtminstone 10 år, samt

4) specialarrangemang som hänför sig till vanlig renskötsel och gäller hantering av renar eller betesrotation med syftet att minska de skador som orsakas av katastrofen.

Renhushållningsidkarens självriskandel ersätts inte renbeteslaget.

Ersättning betalas inte för kostnader och förluster som ersätts med stöd av lagen om djursjukdomar.

7 §

*Förluster och kostnader som ersätts*

På en ersättning som betalas med stöd av 6 § 1 mom. 2 och 3 punkten tillämpas bestämmelserna i 13 och 14 § i viltskadelagen (105/2009). Ersättning med stöd av 6 § 1 mom. 1 och 4—8 punkten betalas för rimliga förluster och kostnader, vilkas belopp ska påvisas med utgiftsverifikationer eller på något annat tillförlitligt sätt. De förluster och kostnader för en katastrof som ersätts kan emellertid uppgå till högst 20 000 euro per hushåll.

Såsom inkomstförlust ersätts renhushållningsidkaren för en årlig inkomst på högst 150 euro per förlorad ren för den tid som han eller hon inte får inkomsten, dock för högst två år.

En förutsättning för att ersättning ska betalas är att renhushållningsidkaren i ett hushåll för anteckningar över inkomsterna och utgifterna för sin rennäring.

På ersättning som betalas till ett renbeteslag tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom. Dessutom kan renbeteslaget betalas en ersättning för arbete som utförts som renskötselarbete till ett belopp av högst 50 euro per dag för varje person som deltagit i det arbete som avses i 6 § 2 mom. 2 punkten för högst 100 dagar per år under högst fem års tid. Renbeteslaget ska påvisa den behövliga arbetsmängden på ett tillförlitligt sätt.

8 §

*Konstaterande av skada*

Utöver det som bestäms i 7 § 1 mom. ska den skadelidande för att en skada på renar och beten ska kunna konstateras

1) ange skadeplatsens exakta läge med hjälp av koordinater från ett allmänt använt satellitpositioneringssystem eller, om det är fråga om ett katastrofområde, meddela dess läge och omfattning med hjälp av tillräckligt detaljerade terrängkartor,

2) märka ut platsen i terrrängen för en eventuell kontroll, samt

3) i digital form förete fotografier av och en karta över skadeobjektet och miljön där skadan har inträffat.

De fotografier som avses i 1 mom. 3 punkten ska sparas i jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområdes bildbank över djur och skadad egendom i fråga om skador som ska ersättas.

Den skadelidande ska ge in uppgifter om eventuella skador till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet så snart som möjligt efter att det uppkommit orsak att misstänka att en skada skett.

Skadans omfattning och art ska baseras på Naturresursinstitutets katastrofutredning i den form som den har godkänts genom ett beslut av statsrådet.

9 §

*Renhushållningsidkarens hushåll*

Till en renhushållningsidkares hushåll anses höra äkta makar samt personer som under förhållanden av äktenskapsliknande natur utan att ingå äktenskap fortgående lever i gemensamt hushåll och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn. Till hushållet hör vidare ovannämnda makars barn och adoptivbarn som bor i samma hushåll och som inte har fyllt 18 år före ingången av det kalenderår för vilket ersättningen söks. Som hushåll betraktas också ett oskiftat dödsbo.

10 §

*Ansökan om ersättning*

Ersättning ska sökas på Landsbygdsverkets blankett.

Den sökande ska till sin ansökan foga en redogörelse för

1) kostnaderna under skadeåret för den nödutfodring som renbeteslaget eller delägaren gjort utöver den vanliga utfodringen samt för de genomsnittliga utfodringskostnaderna under de tre åren före nödutfodringsåret, separat för respektive år,

2) läkemedels- och veterinärkostnaderna,

3) det antal renar som delägaren eller renbeteslaget förlorat och minskningen i antalet födda renkalvar samt det totala antalet renar före katastrofens början och det genomsnittliga antalet renar under de tre åren före katastrofen, separat för respektive år,

4) inkomstförlusten på grund av katastrofen samt inkomstbeloppet för de tre åren före katastrofen, separat för respektive år,

5) sådana exceptionella åtgärder i fråga om användningen av renbetena som vidtagits på till följd av katastrofen,

6) kostnader som orsakats av de åtgärder som avses i 5 punkten, inbegripet kostnaderna för eventuella strukturella lösningar som har genomförts för att främja återhämtningen så att området igen kan användas som betesmark,

7) det förstörda renbetesområdets konsekvenser för renskötseln inom renbeteslaget.

Ansökan om ersättning ska lämnas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland inom två månader från det att statsrådet har fattat beslut om konstaterande av en katastrof.

11 §

*Beslut om utbetalning av ersättning*

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland ska fatta beslut om betalning av ersättning inom två månader från det att en ansökan med bilagor har lämnats till närings-, trafik- och miljöcentralen. Om ansökan eller dess bilagor är så bristfälliga att man måste be sökanden förtydliga eller komplettera ansökan, börjar en ny tidsfrist för beslutet om utbetalning av ersättning från det att den behövliga förtydligade eller kompletterade ansökan har lämnats in.

12 §

*Ikraftträdande*

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2016.

656/2016

Helsingfors den 18 augusti 2016

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

Lagstiftningsråd Johanna Wallius

*Bilaga*

# Stáhtaráđi ásahus

**Boazodollui čuohcán vahágiid buhttemis**

Stáhtaráđi mearrádusa mielde ásahuvvo boazodollui čuohcán vahágiid buhttemis addojuvvon lága (987/2011) vuođul:

1 §

*Luondduvahát ja eará jápmu*

Boazodollui čuohcán vahágiid buhttemis addojuvvon lága (987/2011) 3 §:s oaivvilduvvon luondduvahát dahje eará jápmu, maŋŋeleappos *jápmu*, sáhttá dohkkehuvvot, jus:

1) bohccuid dábálaš dálveguohtumiin muohttaga gassodat, muohtagokčasa vuolleoasi jiekŋun, muohttaga deahtisvuohta dahje dan garrodat lea leamašan eahpedábálaš ja váttis einnostit unnimustá njealji mánu áigge ja čielgasit heajudan bohccuid biebmooažžuma:

2) cuoŋománu 15 beaivve ja njukčamánu 1 beaivve gaskasaš áiggi liekkasvuohta spiehkkasa ovddit 10 jagi dávisteaddji áiggi gaskaárvvus vugiin, mii dahká mearkkašahtti láhkai hehttehusa bohccuid biebmun ávkkástallan šattuid šaddandiliide;

3) cuoŋománu 15 beaivvi ja skábmamánu1 beaivvi gaskasaš áigge arvediliin dáhpáhuvvá ovddit 10 jagi gaskaárvui veardidettiin mearkkašahtti nuppástusat, main boahtán eatnama cáhcun, šaddogokčasiid nuppástusat, njuoskamis boahtán dábálaš guohtunlotnašuvvama hehttehus dahje eará dávisteaddji sivva eastit bohccuid guohtuma dábálaš geasseguohtumiin dahje váikkuha čielgasit biepmu oažžumii dahje šládjii dálveguohtumiin;

4) guohtumiid lea duššadan dahje čielgasit fuonidan bohccuid dehálaš biebmošaddui viidásit leavvan guoppar-, guohpa- dahje ruostadávda dahje eará šaddodávda dahje mihttármáhttu dahje eará beaisku; dahje

5) bohccuide leavvan hárvenaš virusa, bakteara dahje eará dávisteaddji dahkki mielddisbuktán dávda lea dahkan viidát bohccuid jápmima dahje duođalaččat buohccáma.

Buhttejuvvon vahága gáibádussan lea, ahte diliid nuppástuvvamis 1 momeanttas oaivvilduvvon vugiin šaddet čielga hehttehusváikkuhusat. Jápmun eai goittotge ane dakkár 1 momeanttas oaivvilduvvon diliid rievdamis boahtán hehttehusváikkuhusaid, mat leat eana- ja meahccedoalloministeriija boazodoallolága (848/1990) 21 §:a 1momeantta vuođul mearriduvvon stuorimus lobálaš eallinboazologu máŋgga vahátdáhpáhusa ovddit jagi badjel mannan bálgosis.

Buhttenvullosaš vahága buktán jápmu galgá dihtto viidát, unnimustá guovtti bálgosa guovllus. Jápmu sáhttá goittotge dihttot dušše ovtta bálgosa guovllus, jus dat guoská viiddis guovllu ja stuorra boazomeari. Jápmu galgá mielddisbuktit dahje áitit mielddisbuktit vahága, man eastin gáibida eahpedábálaš biebmama dahje eará doaimmaid:

1) unnimustá 20 prosentii guovllu guđege bálgosa bohccuin; dahje

2) badjel 50 prosentii dakkár boazoeaiggádiid bohccuin, geat oamastit unnimustá 20 proseantta bálgosa bohccuin.

2 §

*Jámu čielggadeapmi*

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida álggahit jámu čielggadeami go vuos lea ožžon Bálgosiid ovttastusas, bálgosis, unnimustá viđa seammá bálgosa boazoeaiggádis dahje Luondduriggodatguovddážis dieđu dakkár diliid nuppástusain, maid sáhttet ákkastallojuvvon sivain eahpidit dahkan vahágiid buhttemis addojuvvon lágas oaivvilduvvon vahágiid.

Eana- ja meahccedoalloministeriija addá jámu čielggadeami vuos Luondduriggodatguovddáža doaibman dárbbu mielde ovttasbarggus Biebmogálvodorvvolašvuođadoaimmahagain. Čielggadeapmi dahkko oassin dutkanlágádusa ja virgedoaimmahaga čielggademiid, maid dat čatnasit boađusstivrensoahpamuša mielde ollašuhttit ministeriijai. Eana- ja meahccedoalloministeriija buhtte čielggadeami goluid dutkanlágádussii ja virgedoaimmahahkii sierra dušše, jus dutkanáigemuttu dahje eará dávisteaddji ákkastallojuvvon siva geažil dutkamuša goluid ii leat vejolaš váldit vuhtii oassin boađussoahpamuššii gullevaš dutkamušas. Dalle buhtadus máksojuvvo eanadállodoalu ovddidanruhtaráju ruđain.

Eana- ja meahccedoalloministeriija galgá dahkat mearrádusa čielggadeami álggaheamis guovtti vahku siste go lea ožžon dieđu dakkár diliid nuppástusain, mat sáhttet leat dahje šaddat jápmun. Sierra mearrádusa čielggadeami álggaheamis ii leat goittotge dárbu dahkat, jus Biebmogálvodorvvolašvuođadoaimmahat lea eallidávdalága (441/2013) 16 §:a 2 momeantta vuođul almmuhan eana- ja meahccedoalloministeriijai bohccuin dihtton vuostálastinvuollásaš ođđa duođalaš eallindávddas. Dalle Luondduriggodatguovddáš galgá seammás álggahit ovttasbarggus Biebmogálvodorvvolašvuođadoaimmahat Biebmogálvodoaimmahagain árvvoštallat eallidávdda dihttoma vejolaš leavvama jápmun ja jámu viidodaga ja váikkuhusaid.

Luondduriggodatguovddáš galgá dahkat eana- ja meahccedoalloministeriijai čielggadusa njealji vahku siste go lea ožžon mearrádusa eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádusas. Jus čielggadusa dahkan goittotge gáibida dakkár meahcce- dahje laboratoriaijadutkamušaid, maid ii leat vejolašollašuhttit máinnašuvvon mearreáiggi siste, dahje boahtá ovdan ákkastallojuvvon sivva, dutkanlágádus oažžu mannat mearreáiggi badjel, goittotge eanemustá njeljiin mánotbajiin.

Jus Luondduriggodatguovddáš oaidná, ahte dutkamuš gáibida nuppi suorggi dutkanlágádusa áššedovdamuša ávkkástallama, dat galgá nu jođánit go vejolaš doaimma oažžuma maŋŋá almmuhit dás eana- ja meahccedoalloministeriijai ja dahkat seammás evttohusa das, guđe dutkanlágádussii doaibma heive. Eana- ja meahccedoalloministeriija galgá dalle, vuos sihkkarasttidettiin dutkama dárbbašan ruhtadeamis, fuolahit ášši ovddideamis stáhtaráđi mearrideapmái dahje dárbbašlaš čielggadusa dahje dutkama skáhppomis priváhta dutkanlágádusas.

3 §

*Meannudeapmi jámu gávnnaheamis*

Jámu gávnnaheamis sáhttá ávkkástallat:

1) meahcce- ja gieddedutkamušaid;

2) čoakkusdutkamušaid ja satellihtadutkamušaid, maid vuođđun lea báikediehtu;

3) Dálkediehtaga lágádusa ja Suoma Birasguovddáža dálke- ja muohtadiliin dahkkon mihtidemiid ja áicamiid;

4) Bohccuid ja bohccuin dihtton Biebmogálvodorvvolašvuođadoaimmahaga dahje eará dutkanlágádusa čađahan parasihtaid ja dávdadahkkiid guoskevaš mihtidemiid, áicamiid, čájáhusaid ja daid analyserema; dahje

5) eará metodaid, maid sáhttá luohtehahttivuođas dávistit 1—4 muttuin oaivvilduvvon dutkamušaide.

Dutkančuozáhahkan sáhttet leat nuppástusat dálke- ja muohtadiliin, šattolašvuođas ja ealániin ja nuppástusaid váikkuhusat bohccuid lohkui, dearvvašvuođadillái miessebuvttadeapmái sihke ortnegii ja láhttemii.

Jámu gávnnaheami guoskevaš čielggademiin galgá buktit ovdan ainjuo:

1) jámu vuollásaš guovlu;

2) jámu dagaheaddjit ja váikkuhusvuogit;

3) jámu dahkan vahágat boazodollui ja jámu mearkkašupmi ealáhussii; ja
4) dat, mo jápmu ja dan váikkuhusat leat gávnnahuvvon.

4 §

*Jámus dieđiheapmi*

Stáhtaráđi mearrádus gávnnahuvvon jámus galgá doaimmahuvvot boazodoallolága 2 §:s oaivvilduvvon boazodoalloguovllu eananguovlovirgeoapmahačča dihtui.

Eananguovlovirgeoapmahaš galgá fuolahit, ahte das leat dárbbu mielde doarvái buorit vejolašvuođat vahágiid árvvoštallamii.

5 §

*Vahága meari árvvoštallan*

Jus ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš ii leat luohpan vahága árvvoštallamis, gieldda dálonguovlovirgeoapmahaš galgá Bálgosa ovttastusa guladettiin, doaimmahit jođáneamos lági mielde Lappi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážii árvvoštallama jámu čuozáhahkan gártan jápmán ja buohccán bohccuin, dahkkojuvvon doaibmabijuin, vahágis gillán boazoeaiggádiid logus ja vahágiid sturrodagas. Árvvoštallan dahkko gielddas fásta ássán boazodoalu hárjeheaddjiid bohccuid vahátjagi ovddit golmma jagi gaskamearálaš meari, boazodoalu hárjeheaddjiid boazodoalus ožžojuvvon sisaboađuid ja boazodoalu goluid meari vuođul.

Lappi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš sáhttá dárbbu mielde bivdit gieldda dálonguovlovirgeoapmahačča dievasmahttit vahátárvvoštallama.

6 §

*Vahát, mii buhttejuvvo*

Boazodoalu hárjeheaddjái sáhttá máksit buhtadusa:
1) vealttakeahtes, dábálaš lassebiebmama goluid čielgasit stuorát lassebiebmangoluin;
2) jápmán bohccos;
3) buohccán bohccos ja bohccos, mii čielgasit lea vuollel dábálaš njuovvandeattu, dahje muđui biergošlája dihtii lea dakkár, ahte dan ii sáhte ávkkástallat olbmo biebmun;
4) čielga miessebuvttadeami vuolláneamis;
5) buohccán bohcco dábálačča stuorát dálkkas- ja šibitdoavttirgoluin;
6) meahccái báhcán buohccán bohcco fievrredeamis;
7) jápmán bohcco jávkadeamis;
8) fuođđaris ja bargoneavvuin, mat leat billašuvvan anuheapmin; ja
9) bohccuid massimis boahtán ánsomassimis, man eai buhtte 2-4 čuoggá vuođul.

Bálgosii sáhttá máksit buhtadusa:
1) 1 momeantta 1—8 čuoggáin oaivvilduvvon golus dahje massimis, mii ii buhttejuvvo boazodoalu hárjeheaddjái;
2) billašuvvan dahje eará guohtunatnui heivetmeahttumin šaddan guohtuma buhtisteamis dahje eará ávkkástallanatnui ordnemis;
3) guohtumis, mii lea šaddan guohtunatnui heivetmeahttumin bissovaččat dahje unnimustá 10 jahkái; sihke
4) dábálaš boazodollui gullevaš bohccuid gieđahallama dahje guohtunlotnašuvvama guoskevaš sierraordnestemiin, maid ulbmilin lea unnudit billašuvvamis šaddan vahágiid.

Boazodoalu hárjeheaddji iežas vástidanoassi ii buhttejuvvo bálgosii.

Buhtadus ii máksojuvvo vahágiin ja massimiin, mat buhttejuvvojit eallidávdalága vuođul.

7 §

*Buhttenvuollásaš golut*

Ovdalis 6 §:a 1 momeantta 2 ja 3 čuoggá vuođul máksojuvvon buhtadussii heivehuvvo, maid fuođđovahátlága (105/2009) 13 ja 14 §:ain ásahuvvo. Buhtadus 6 §:a 1 ja 4—8 čuoggá vuođul máksojuvvo govttolaš massimiin ja goluin, maid meari galgá čujuhit golloduođaštusain dahje eará luohtehahtti vugiin. Ovtta jámu buhttejuvvon massimat ja golut sáhttet leat goittotge eanemustá 20 000 euro borramušgácci ala.

Sisaboahtomassimin boazodoalu hárjeheaddjái buhttejuvvo massojuvvon bohcco ala eanemustá 150 euro jahkásaš sisaboahtu áiggis, goas boahtu lea báhcán oaččokeahttá, goittotge eanemustá guovtti jagis.

Buhtadusa máksima gáibádussan lea, ahte borramušgázzái gullevaš boazodoalu hárjeheaddji doallá muituimerkejumiid hárjehan boazodoalus sisaboađuin ja goluin

Bálgosii máksojuvvon buhtadussii heivehuvvo, maid 1 ja 2 momeanttas ásahuvvo. Lassin bálgosii sáhttá máksojuvvot buhtadus boazodoallobargun dahkkon barggus eanemustá 50 euro beaivvis 6 §:a 2 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon bargui oassálastán olbmo ala eanemustá 100 beaivvis jagis eanemustá viđa jagi áigge. Bálggus galgá luhtolaččat bastit čájehit dárbbašlaš barggu meari.

8 §

*Vahága gávnnaheapmi*

Dan lassin, maid 7 §:a 1 momeanttas ásahuvvo, bohccuid ja guohtuma gillán vahága gávnnaheapmin vahága gillán galgá:

1) muitalit vahátbáikki dárkilis sajádaga almmolaččat geavahuvvon satellihttabáikevuogádagain ožžojuvvon koordináhtaiguin dahje, jus jearaldagas lea jápmoguovlu, almmuhit dan sajádaga ja viidodaga dárkilis eanakárttaiguin;

2) merket báikki sajádaga luonddus vejolaš dárkkisteami várás; ja

3) čájehit digitála hámis čuovgagovaid ja kártta vahága čuozáhagas ja birrasis, gos vahát lea dáhpáhuvvan.

Árabut 1 momeantta 3 čuoggás oaivvilduvvon čuovgagova galgá vurket eana- ja meahccedoalloministeriija hálddahussuorggi buhttenvuollásaš vahágiid guoskevaš govvabáŋkui mii guoská ealliid ja opmodaga.

Vahága gillán galgá doaimmahit dieđu vejolaš vahágiin gieldda dálonguovloealáhusvirgeoapmahažžii nu jođánit go vejolaš dan maŋŋá, go lea boahtán sivva eahpidit vahága dáhpáhuvvan.

Vahága meari ja šlája vuođđun galgá leat šaddan vahágis dahkkon Luondduriggodatguovddáža čielggadus dakkárin go dat lea dohkkehuvvon stáhtaráđi mearrádusain.

9 §

*Boazodoalu hárjeheaddji borramušgázzi*

Boazodoalu hárjeheaddji borramušgázzái gullevažžan gehččojuvvojit náittosguoimmit ja dakkár náittosdili dávisteaddji diliin oktasaš dállodoalus náitalkeahttá bissovaččat ássi olbmot, geat leat árabut leamašan gaskaneaset náittoslihtus dahje geain lea dahje leamašan oktasaš mánná. Borramušgázzái gullet maiddái ovdalis máinnašuvvon beallelaččain seammá dállodoalus ássi mánát ja biebmománát, geat eai leat deavdán 18 jagi ovdal dan kaleanddarjagi

álggu, mas buhtadus ohccojuvvo. Borramušgázzin gehččojuvvo maiddái juogekeahtes jápminbeassi.

10 §

*Buhtadusa ohcan*

Buhtadusa galgá ohcat Dálonguovlodoaimmahaga gárvvistan skoviin.

Ohcci galgá laktit ohcamuššii čielggadusa:

1) bálgosa dahje oasálačča dábálaš biebmama lassin čađahan heahtebiebmamis vahátjagi šaddan goluin ja gaskamearálaš biebmangolut heahtebiebmanjagi ovddit golmma jagis guđege jagis sierra;

2) dálkkas- ja šibitdoavttirgoluin;

3) oasálačča ja bálgosa massán bohccuid mearis ja miessebuvttadeami njiedjamis ja bohccuid oppalaš mearis ovdal jámu álgima ja gaskamearálaš bohccuid mearis jámu ovddit golmma jagis, guđege jagis sierra;

4) jámu mielddisbuktán sisaboađuid massimis ja sisaboađuid mearis golmma jámu ovddit jagis, guđege jagis sierra;

5) jámus dihtii dahkkon spiehkkaseaddji boazoguohtumiid ávkkástallama guoskevaš doaimmain;

6) 5 čuoggás oaivvilduvvon doaimmaid mielddisbuktán goluin vuhtii váldimiin goluid vejolaš ráhkaduslaš čovdosiin, mat leat ollašuhtton guovllu guohtunatnui máhcaheami ovddideapmin;

7) billašuvvan boazoguohtunguovllu váikkuhusain bálgosa boazodollui.

Buhtadusohcamuša galgá doaimmahit Lappi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážii guovtti mánu siste das, go stáhtaráđđi lea dahkan mearrádusa jámu gávnnaheamis.

11 §

*Mearrádus buhtadusaid máksimis*

Lappi ealáhus-, johtolat- ja birasguovddáš galgá dahkat mearrádusa buhtadusa máksimis guovtti mánu siste das, go ohcamuš oktan mildosiiguin lea doaimmahuvvon ealáhus-, johtolat- ja birasguovddážii. Jus ohcamuš dahje dan mildosat leat nu váilevačča, ahte ohccis galgá bivdit čielggadit dahje dievasmahttit ohcamuša, dárbbašlaš čielggadusa dahje dievasmahttima doaimmaheamis álgá ođđa mearreáigi buhtadusa máksimis guoskevaš mearrádusa dahkamii.

12 §

*Fápmuiboahtin*

Dát ásahus boahtá fápmui čakčamánu 1 beaivve 2016

Helssegis borgemánu 18 beaivve 2016

Eana- ja birasministtar Kimmo Tiilikainen

Láhkaásahanráđđi Johanna Wallius

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET ISSN 1456-9663